

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NACIONALINĖS ELEKTRONINIŲ SIUNTŲ
PRISTATYMO, NAUDOJANT PAŠTO TINKLĄ, INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATŲ,
ŠIA SISTEMA TEIKIAMŲ ELEKTRONINIO PRISTATYMO PASLAUGŲ TEIKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR TARIFO NUSTATYMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP-21-853(2); 21-24180(3))**

2021-09-15 Nr. NV-2220
Vilnius

Projekto rengėja – Susisiekimo ministerija (toliau – SM).

Projekto tikslai. Projektu siekiama atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymą:

1) *pakeisti Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema) nuostatus*, kuriuose būtų nustatyta, kad viešojo administravimo subjektai privalo, o kiti asmenys gali rengiamus oficialius elektroninius dokumentus vieni kitiems siųsti ir gauti per E. pristatymo sistemą;

2) *patvirtinti Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis taisykles*, kuriose būtų nustatyta viešojo administravimo subjektų ir kitų asmenų rengiamų oficialių elektroninių dokumentų siuntimo vieni kitiems per E. pristatymo sistemą tvarka;

3) *nustatyti 0,15 Eur tarifą už vienos elektroninės siuntos E. pristatymo sistemos priemonėmis siuntimą*;

4) *paskirti E. pristatymo sistemos valdytoja Susisiekimo ministeriją, tvarkytojais – VĮ Registrų centrą ir pašto paslaugos teikėją*, atrinktą Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka;

5) *nustatyti, kad viešojo administravimo subjektai sudarytų ar atnaujintų elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis sutartis su VĮ Registrų centru*.

Dabartinė situacija. 2021-07-01 įsigaliojo Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas. Pagal jį viešojo administravimo subjektai privalo, o kiti asmenys gali rengiamus oficialius elektroninius dokumentus vieni kitiems siųsti ir gauti per E. pristatymo sistemą, išskyrus įstatyme nustatytus atvejus. Todėl atitinkamai reikia pakeisti E. pristatymo sistemos nuostatus ir Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis taisykles (jos šiuo metu patvirtintos susisiekimo ministro įsakymu) bei nustatyti vienos elektroninės siuntos siuntimo per E. pristatymo sistemą tarifą.

Projekto esmė.

Įsigaliojus Projektu tvirtinamų Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis taisyklėms, E. pristatymo sistemos priemonėmis siunčiamos elektroninės siuntos ir (arba) elektroninių siuntų nuorašai gavėjams, neaktyvavusiems E. pristatymo dėžucių, bus pristatomi fiziškai kaip registruotosios pašto siuntos. Elektroninės siuntos, siunčiamos per E. pristatymo sistemą, turės tokią pačią teisinę ir įrodomąją galią kaip ir registruotosios pašto siuntos.

Derinimas. Projektas buvo pateiktas derinti visoms ministerijoms ir kitoms suinteresuotoms institucijoms. Projektas *papildomai suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe*. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, yra įvertintos derinimo pažymoje ir *dėl jų pateikti pagrįsti argumentai*.

Projektas svarstytas 2021 m. liepos 27 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. liepos 20 d. išvadoje Nr. NV-1717 pateiktas pastabas.

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pasiūlė Vyriausybei centralizuotai apmokėti paslaugos teikėjui už viešojo administravimo subjektams suteiktas e. pristatymo paslaugas. Susisiekimo ministerija *šiam siūlymui nepritarė, nes:*

1) *šiam modeliui įgyvendinti Susisiekimo ministerijai, kaip E. pristatymo sistemos valdytojai, būtų reikalingi papildomi valstybės biudžeto asignavimai, kurie nebuvo suplanuoti*. Dėl elektroninių siuntų įkainio nustatymo 2022 metais papildomai reikėtų apie 316 tūkst. Eur. Už įprastų pašto siuntų pristatymą institucijos susimoka iš turimų asignavimų, todėl turėtų ieškoti vidinių resursų pasidengti išlaidas elektroninių siuntų siuntimui, kurios didžiajai daliai institucijų būtų nereikšmingos;

2) *centralizuotas apmokėjimas nebūtų efektyvesnis*, nes sąskaitos išrašomos automatiškai būdu, jis nesumažintų administracinės naštos institucijoms, nes jos ir dabar kas mėnesį apmoka sąskaitas už pašto paslaugas. Priešingai, *centralizuoto apmokėjimo modelio įgyvendinimui reikėtų kurti apmokėjimo mechanizmą, dėl to papildomą administracinę naštą patirtų Susisiekimo ministerija ir VĮ Registrų centras*.

Siekiant suderinti suinteresuotų institucijų pozicijas dėl siūlymo Projektu numatyti centralizuotą apmokėjimą paslaugos teikėjui, 2021 m. rugpjūčio 2 d. įvyko suinteresuotų institucijų pasitarimas. Jame dalyvavo Vyriausybės kanceliarijos, Teisingumo ministerijos, Aplinkos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos, Valstybinės socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Finansų ministerijos, VĮ Registrų centro atstovai.

Šio pasitarimo metu buvo diskutuota dėl Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo centralizuotai apmokėti paslaugos teikėjui už viešojo administravimo subjektams suteiktas e. pristatymo paslaugas, tačiau *susitarimo pasiekti šiuo klausimu nepavyko*.

Biudžeto lėšų poreikis. Projektu *siūloma patvirtinti elektroninės siuntos tarifą – 0,15 Eur*. Šis tarifas, atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatyme nustatytus reikalavimus, apskaičiuotas įvertinus šias paslaugos teikimo būtinas ir pagrįstas sąnaudas bei planuojamą siuntų skaičių:

1) E. pristatymo sistemos tvarkytojos – VĮ Registrų centro patiriamas e. pristatymo paslaugos teikimo sąnaudas 2021 m. – iš viso 521 298,00 Eur, iš jų:

- E. pristatymo sistemos infrastruktūros išlaikymo sąnaudos – 1 01 713,00 Eur;

- E. pristatymo sistemos programinės įrangos techninės priežiūros ir tobulinimo sąnaudos – 188 000,00 Eur;

- veiklos sąnaudos – 226 085,00 Eur;

- bendros sąnaudos – 5 500,00 Eur;

2) planuojamą kreipinių skaičių – 4 500 000 vnt.;

3) rentabilumą (5 proc.) – 0,01 Eur;

4) elektroninės siuntos laiko žymą – 0,02 Eur.

Šiuo metu elektroninės siuntos siunčiamos nemokamai, todėl viešojo administravimo subjektams valstybės biudžeto lėšų poreikis išaugs priklausomai nuo jų siunčiamų elektroninių siuntų skaičiaus ir daugiausiai siunčiantiems sieks 3–15 tūkst. Eur per metus. Įvertinant tai, kad tokia suma per

metus viešojo administravimo subjektui nėra reikšminga, ir tai, kad ir dabar viešojo administravimo subjektai bendrai per metus pašto paslaugoms išleidžia apie 5 mln. Eur, ***papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis nėra prognozuojamas ir numatomas.***

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai įgyvendina Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatas dėl visuotinio įrodomąją galią turinčio elektroninio komunikavimo su valstybe.

Priėmus Projektą bus įvykdytas Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 5.1.14 darbas – „Įgalinti visuotinį vienodą ir įrodomąją galią turintį elektroninį komunikavimą su valstybe (E. pristatymas), kad E. pristatymo sistemos dėžutės turėtų bent 1 mln. (50 proc.) juridinių ir fizinių asmenų.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome atsižvelgti į Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir ***Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.***

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė